

Sida vid sida med palestinierna

JONATHAN POLLACK LER generat när han får frågan om vad som gör honom så annorlunda. Vad skiljer honom från den överväldigande majoriteten av israelerna som aldrig skulle ifrågasätta okkupationen, än mindre ansluta sig till palestiniernas kamp för frihet?

– Den frågan går inte att svara på, säger han. I varje samhälle finns det radikala grupper som är i minoritet. Det är inte bara i Israel.

Endast 28 år gammal leder Jonathan Pollack Anarkister mot Muren, en lös sammanslutning av unga, radikala israeler som kämpar mot Muren som Israel bygger på Västbanken. Med sina tatueringar och sin rebelliska attityd är han en av de färgstarkaste och mest kontroversiella gestalterna i den israeliska vänstern.

En annan fråga som är omöjlig att svara på är hur han blev politiskt engagerad.

– Det finns sällan några bestämda ögonblick. I stället är det en process.

Men han vet att han var sex år när hans mamma tog med honom på hans första demonstration, mot Israels våld mot pa-

lestinierna under den första intifadan. Han minns poliserna och hästarna, och att han tyckte det var otäckt. Till anarkismen, och till palestiniernas sak, kom han via kampen för djurens rättigheter.

– Jag har varit vegetarian sedan jag var sju. Då var djurrättsrörelsen uteslutande anarkistisk.

Pollack gjorde aldrig någon militärtjänst men till skillnad från de flesta andra vapenvägrarna behövde han inte avtjäna tid i fängelse. Han beskriver det som en ”skilsmässa i godo” mellan honom och armén.

– De visste att jag hade ett polisregister och hade hoppat av gymnasiet, säger han med ett snett leende.

De förstod att han betydde trubbel och var glada att bli av med honom.

Efter två år i Amsterdam som husockupant återvände Pollack till Israel 2002. Det var i början av den andra intifadan då Västbanken återockuperades och Muren började byggas runt de palestinska områdena.

För Pollack var det självklart att han måste göra något, men han visste inte vad.

– På den tiden pratade jag inte arabiska och jag kände ingen på de ockuperade områdena.

Han deltog i en del protestaktioner organiserade av Ta’ayush, en arabisk-judisk aktivistgrupp, och ISM (International Solidarity Movement). Men det var först i augusti 2002 som Pollack och hans anarkistvänner fann ett konkret mål för sin kamp. Ett protestläger sattes upp i byn Masah, som stod i vägen för Muren. När den byggts färdigt skulle byborna förlora 96 procent av sin mark.

– Vi satte upp ett tält, minns Pollack. Under fyra månader var det hela tiden två israeler, några internationella aktivister och palestinier där.

Precis som vid många andra liknande aktioner slutade det hela med en massarrestering. Och med att Muren byggdes klart. Men runt protesttältet hade en grupp bildats.

I december 2003 genomförde de en annan protestaktion i Masah. En av aktivisterna träffades av en israelisk kula. Pressreleasen undertecknade de med Anarkister mot Muren.

– Det var mest en slump att vi kallade oss just det. Hittills hade vi använt en massa olika namn men nu började det här cirkulera i medierna.

Anarkister mot Muren hade bildats.

Sju år senare har Jonathan Pollack blivit arresterad fler gånger än han kan minnas, han har skjutits och misshandlats, och han har sett vänner dö. Men deras kamp har gett resultat. Tack vare protesterna har armén gått med på att flytta Muren i Budrus, Bil'in och några andra ställen. Men framför allt har byggandet av Muren blivit en fråga som väckt stor internationell uppmärksamhet.

– I början var det ingen som brydde sig. Inte ens palestinierna.

Men för det vill Pollack inte ta åt sig äran.

– Det är palestinierna själva som fört den här kampen. I början var vi väldigt få israeler som deltog, oftast inte fler än två tre stycken. Men det var alltid hundratals palestinier.

Pollack är inte ens säker på att israeliska aktivister borde delta i den palestinska kampen. Han beskriver dem som ett "fikonlöv för den israeliska demokratin". Det är grupper som hans egen som får omvärlden att tro att det finns en verklig opposition i Israel, medan fredsrörelsen i själva verket är så marginell att den knappast existerar.

Anarkister mot Muren motsätter sig inte bara ockupationen; den är också en reaktion mot den israeliska vänstern och dess passivitet.

– En riktig vänster skulle ha deltagit i intifadan.

Pollack tycker att Meretz, Fred nu och de andra etablerade fredsgrupperna hycklar.

– En "sionistisk vänster" är en själv-motsägelse. Det går inte att vara kolonialistisk och antikolonialistisk på samma gång.

Han anser att den etablerade vänstern bär ett lika stort ansvar som högern för utbyggnaden av bosättningarna och bristen på framsteg i fredsprocessen. Och på Västbanken fortsätter Muren att påverka palestiniernas dagliga liv, men det har blivit allt svårare att engagera israeler i kampen mot ockupationen. De senaste åren har Israel tagit ett kliv åt höger, och även bland de politiskt engagerade på vänsterkanten breder likgiltigheten ut sig. Våldet har avtagit och på ytan är allt lugnt på Västbanken. Knappast någon av Pollacks vänner som var med att starta Anarkister

Foto: activistills.org

mot Muren är aktiva i dag.

– Den andra intifadan var en tragedi men den verkliga tragedin är lugnet i dag. Vem bryr sig om vad händer med palestinierna?

Det enda som skulle kunna få israelerna att vakna och tvinga dem att förändra situationen är påtryckningar utifrån, framför allt från USA, eller ytterligare ett folkligt uppror – kanske bland den palestinska minoriteten i Israel. Men han medger att han inte ser särskilt ljus på framtiden. Hur får han motivation att fortsätta?

– Jag behöver inte känna hopp eller optimism för att göra det jag gör. Jag antar att om inget alls gjordes skulle det vara värre, och för mig räcker det som anledning.

Under protesterna mot Muren har många demonstranter skadats och dödsdats, flest palestinier, men också israeler och internationella aktivister. Pollack ser besvårad ut när han får frågan om hur mycket han är beredd att offra. Skulle han till exempel ge ett öga för kampen?

– Den frågan är inte schysst. Om jag visste att jag skulle förlora ett öga i en viss aktion så visst skulle jag stanna hemma den dagen. Men det kan man ju aldrig veta. Frågan är om du är villig att ta risken att leva det liv du vill.

Hans blick söker sig till de solbrända, sommarlediga israelerna som går förbi på gatan framför caféet.

– Att få vara delaktig i något där människor är beredda att offra allt är den ultimata upplevelsen, det är essensen av livet. Jag gör hellre det än tillbringa mina dagar med att hänga på caféer här i Tel Aviv. Det skulle jag betrakta som ett offer.

Nej, Pollack tillbringar inte mycket tid på caféer. Det är svårt att komma överens om en mötesplats eftersom han inte känner till några ställen i Tel Aviv. Han bor i Jaffa som har en stor palestinsk befolkning, och umgås bara med människor som liksom han drivs av ett brinnande politiskt engagemang. Han känner knappast några "vanliga" israeler, de som utgör den stora majoriteten.

– Egentligen bor jag inte i Israel, säger han tankfullt.

Är du patriot?

Pollack ser närmast förskräckt ut.

– Nej!

Älskar du ditt land?

– Jag hatar Israel. Samtidigt har jag djupa rötter här, tillägger han tankfullt.

Om tio år?

– Jag vet inte om jag fortfarande kommer att åka ut till Muren men jag kommer att göra något.

Han vänder återigen blicken mot gatan.

– Det är ett välkänt faktum att revolutionären blir beroende av kampen.

Catrin Ormestad